
Uchwały Wydziału Wykonawczego Naczelnej Rady Adwokackiej

Palestra 8/3(75), 62-71

1964

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

*

Dnia 6 stycznia 1964 roku zmarł w Warszawie adwokat dr Joachim Markowicz.

Zmarły urodził się 25. II. 1898 roku w Częstochowie, gdzie ukończył szkołę średnią. Studia prawnicze odbył na Wydziale Prawa Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, a w roku 1931 wpisany został na listę adwokatów w Częstochowie.

Nawiązując do pięknej tradycji polskiej palestry, Joachim Markowicz wyróżnił się w okresie przedwojennym jako obrońca polityczny. Każdy prześladowany człowiek znajdował w jego kancelarii w Częstochowie pełne zrozumienie i pomoc. W roku 1938, gdy zorganizowany został w Częstochowie oddział Ligi Obrony Praw Człowieka, Zmarły został jego sekretarzem.

Po wojnie Joachim Markowicz pracował początkowo w organach wymiaru sprawiedliwości, gdzie służył przykładem dla innych, dla swojej wiedzy, prawości i doświadczenia.

Pod koniec życia powrócił do swego ukochanego zawodu i dopóki mu sił starczyło, wykonywał z godnością — otoczony powszechnym szacunkiem — trudne obowiązki obrońcy. Miłość człowieka, współczucie dla jego doli — oto najbardziej charakterystyczne cechy jego osobowości. Z tych właśnie względów poświęcił się zawodowi obrońcy i powołanie swoje pełnił z odwagą i ogromną sumiennością, wspartą wszechstronną i głęboką wiedzą.

W przemówieniach sądowych, wygłaszanych zawsze w pięknej formie, dawał przykład sumiennej i niezawisłej obrony.

Adwokatura straciła w Zmarłym znakomitego obrońcę, wybitnego i żarliwego mówcę sądowego, prawnego i szlachetnego człowieka.

NACZELNA RADA ADWOKACKA

Uchwały Wydziału Wykonawczego Naczelnej Rady Adwokackiej

1. ZWOLNIENIE CUDZOZIEMCA DEWIZOWEGO OD OBOWIĄZKU ZAPŁATY WYNAGRODZENIA ADWOKACKIEGO

(uchwała Wydziału Wykonawczego Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 20. XII. 1963 r.)

Wydział Wykonawczy Naczelnej Rady Adwokackiej na podstawie art. 32 ust. 1 pkt 3 u. o u.a., w celu skoordynowania działalności wojewódzkich rad adwokackich w sprawie zwolnienia klientów od obowiązku zapłaty wynagrodzenia, wyjaśnia, co następuje:

Rada Adwokacka w Krakowie uchwałą z dnia 8 kwietnia 1963 r. wystąpiła do Naczelnej Rady Adwokackiej (na tle konkretnej sprawy indywidualnej) o rozstrzygnięcie zagadnienia, czy jest dopuszczalne zwolnienie cudzoziemca dewizowego przez kierownika zespołu adwokackiego od obowiązku zapłaty wynagrodzenia adwokackiego.

Ministerstwo Finansów (Departament Zagraniczny) w piśmie z dnia 21 sierpnia 1963 r. na pytanie Naczelnej Rady Adwokackiej wyjaśniło, że „wola zlecnio- biorcy wykonania usług adwokackich nieodpłatnie (podyktowana względami np. na pokrewieństwo lub na inne okoliczności), o ile zostaje wyrażona przy przyję- ciu zlecenia przez kierownika zespołu adwokackiego, powoduje, że w myśl umo- wy nie następuje ani nie ma nastąpić przeniesienie wartości dewizowych z tytu- łu honorarium. Zawarcie przeto umowy z klauzulą świadczenia usług gratis, ja- ko czynność nie stanowiąca obrotu watościami dewizowymi w rozumieniu art. 4 ustawy dewizowej z dn. 28 marca 1952 r. (Dz.U. Nr 21, poz. 133), nie wymaga w ogóle uzyskania zezwolenia dewizowego. W razie natomiast zawarcia umowy bez rzeczowej klauzuli i podjęcia wykonania umowy — zaniechanie obowiązku pobrania należności honorarium uzależnione jest od uzyskania zezwolenia dewizo-wego”.

2. UZASADNIENIE UCHWAŁY PLENUM NACZELNEJ RADY ADWOKACKIEJ W SPRAWIE PROJEKTU ROZPORZĄDZENIA O ZESPOŁACH ADWOKACKICH.

(uchwała Wydziału Wykonawczego Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 20. XII. 1963 r.)

Adw. W. Żywicki zreferował sprawę zaznaczając, że Plenum NRA upoważniło w dniu 7 grudnia 1963 r. Wydział Wykonawczy do opracowania uzasadnienia uchwały tegoż Plenum w sprawie projektu rozporządzenia o zespołach adwokac- kich.

Ponieważ Ministerstwo Sprawiedliwości zwróciło się o jak najszybsze nadesła- nie tej uchwały wraz z uzasadnieniem, posiedzenie zaś Wydziału Wykonawczego nie mogło być zwołane w tak krótkim terminie, przeto uzasadnienie uchwały zostało opracowane przez Prezydium NRA, które przedstawia je obecnie Wydzia- łowi Wykonawczemu.

Wydział Wykonawczy zaakceptował w pełni przedstawione mu uzasadnienie, które brzmi jak następuje:

Uzasadnienie

Ad 1.

Plenum Naczelnej Rady Adwokackiej, podejmując w dniu 26 października 1963 r. uchwałą wypowiedającą się za utworzeniem w zespołach adwokackich wspóln- nej puli zarobkowej do wysokości 40% wpływów netto, nie znalazło jeszcze opraco- wanego przez Ministerstwo Sprawiedliwości projektu rozporządzenia w sprawie zespołów adwokackich, który to projekt został doręczony przedstawicielom Na- czelnej Rady Adwokackiej w dniu 6 listopada 1963 r.

W piśmie z dnia 14. XI. 1963 r. Prezydium NRA przedstawiło Ministerstwu Sprawiedliwości swoje zastrzeżenia co do systemu wynagrodzenia przewidzianego w projekcie rozporządzenia o zespołach adwokackich. To stanowisko Prezydium NRA zostało zaaprobowane przez Wydział Wykonawczy w dniu 22. XI. 1963 r.

W dniu 6. XII. 1963 r. Naczelna Rada Adwokacka otrzymała nowy projekt rozporządzenia o zespołach adwokackich, który to projekt wprowadza pewne modyfikacje w stosunku do projektu pierwotnego, a w szczególności:

- a) ustala wynagrodzenie zasadnicze na 2 000 zł (zamiast 2 500),
- b) znosi instytucję funduszu amortyzacyjnego w zespołach,
- c) bardziej elastycznie reguluje sprawę wynagrodzeń otrzymywanych z zajęć ubocznych,
- d) bardziej precyzyjnie określa wysokość wynagrodzeń należnych za czas choroby i urlopu,
- e) przyjmuje (w uzasadnieniu projektu) orientacyjną wysokość przyszłych kosztów administracyjnych zespołów na 40%.

Plenum Naczelnej Rady Adwokackiej, oceniając w zasadzie pozytywnie wymienione wyżej zmiany wprowadzone do projektu rozporządzenia o zespołach adwokackich — wypowiada się przeciwko realizacji zasady przyjętej w § 35 ust. 1. powołanego projektu, że członkowie zespołu uczestniczą w podziale dochodu w częściach równych do wysokości 2 000 zł, natomiast wypowiada się za przyjęciem systemu wynagrodzenia przedstawionego w uchwale Plenum NRA z dnia 26. X. 1963 r. (wspólna pula — 40%).

Na poparcie swego stanowiska Naczelna Rada Adwokacka powołuje (poza uzasadnieniem zawartym w uchwale Plenum NRA z 26. X. 1963 r.) dodatkowo następujące okoliczności:

Zarówno propozycja NRA (40% wspólnej puli), jak i projekt Ministerstwa Sprawiedliwości (wspólna pula do wysokości 2 000 zł dla każdego adwokata) prowadzą do stworzenia systemu przewidującego równy udział każdego członka zespołu w części ogólnego dochodu zespołu. Istotna różnica polega na tym, że według propozycji NRA ta wspólna część jest ustalona procentowo i jednakowo dla wszystkich zespołów oraz dla każdego zespołu w ciągu całego roku, natomiast według projektu Ministerstwa Sprawiedliwości procentowa wysokość wspólnej puli będzie zmienna i będzie się kształtować odmiennie w poszczególnych zespołach. Mianowicie według projektu Ministerstwa — w zależności od wysokości obrotów zespołu — udział we wspólnej puli może się wahać od 40 czy 50% aż do 100% (jeżeli całość dochodu zespołu wystarczy tylko na pokrycie zasadniczych wynagrodzeń w kwocie 2 000 zł dla każdego adwokata). W tej sytuacji adwokaci którzy własną pracą wypracują kwotę znacznie większą, niż wynosi zasadnicze wynagrodzenie 2 000 zł miesięcznie, będą otrzymywali większy lub mniejszy udział w płacy dodatkowej (przewidzianej w § 36 projektu) w zależności od tego, w jakim zespole będą zgrupowani: czy w zespole mającym duże obroty, skupiającym kilku czy kilkunastu adwokatów o dużych obrotach (wówczas dodatkowa płaca będzie znaczna), czy też w zespołach mających niskie ogólne obroty, skupiających adwokatów, którzy ze względu na wiek, stan zdrowia lub niskie kwalifikacje zawodowe nie są w stanie wypracować większych wpływów (wówczas dodatkowa płaca będzie minimalna lub też w ogóle nie będzie realizowana).

Ten stan rzeczy można zilustrować następującym przykładem 3 zespołów 20-osobowych:

Nr zespołu	obrót	40% kosztów	Fundusz płac	Stale wynagrodzenie 2 000x20	Pozostaje na płace indywid.	Stanowi to wspólną pulę wysokości
1.	125.000	50.000	75.000	40.000	35.000	53%
2.	100.000	40.000	60.000	40.000	20.000	66,6%
3.	75.000	30.000	45.000	40.000	5.000	90%

W sytuacji przedstawionej w wyżej podanych przykładach adwokaci, z których każdy wypracuje dla zespołu w ciągu miesiąca 10 000 zł otrzymają:

$$\text{w zespole Nr 1: } 2.000 \cdot \frac{10.000 \times 35.000}{125.000} \text{ zł} = 4.800 \text{ zł}$$

$$\text{w zespole Nr 2: } 2.000 \cdot \frac{10.000 \times 20.000}{100.000} \text{ zł} = 4.000 \text{ zł}$$

$$\text{w zespole Nr 3: } 2.000 \cdot \frac{10.000 \times 5.000}{75.000} \text{ zł} = 2.666 \text{ zł}$$

A więc przy jednakowo wydajnej i wartościowej pracy wynagrodzenie adwokata będzie różne (stosunek 1:2) w zależności od tego, w jakim zespole pracuje. Nie trzeba dodawać, że takie rozwiązanie byłoby oczywiście niesłuszne. Taki stan rzeczy spowodowałby nadto stałe migracje i przemieszczenia międzyzespolowe, ucieczkę adwokatów do zespołów bardziej opłacalnych oraz powstanie zespołów „dobrych” i „złych” w zależności od możliwości czy też niemożliwości uzyskania wyższych wynagrodzeń za taką samą i równie dobrze wykonaną pracę. Już obecnie zapowiedź wprowadzenia takiego systemu wynagrodzeń powoduje w większych ośrodkach miejskich gremialne przygotowania do przekształcenia zespołów, do przechodzenia z zespołów słabszych finansowo do zespołów silniejszych.

Tego rodzaju masowe przemieszczenie kadrowe, zwłaszcza w okresie ogólnej reorganizacji adwokatury, byłoby na pewno zjawiskiem niepożądanym i wprowadzającym duże trudności i zamieszanie. Brak byłoby jednak podstaw po temu, żeby utrudniać czy uniemożliwiać naturalne dążenie poszczególnych adwokatów do tego, by za wydajną pracę mogli otrzymać odpowiednie wynagrodzenie.

Wszystkich tych słabych stron nie posiada propozycja Naczelnej Rady Adwokackiej, w myśl której każdy adwokat, pracujący w jakimkolwiek zespole, otrzyma na swoją rzecz, tytułem dodatkowej płacy, 60% wypracowanej przez siebie kwoty netto.

Jednocześnie według propozycji NRA adwokaci pracujący w zespołach byłoby osobiście, i to w ogromnym stopniu, zainteresowani wynikami pracy swych kolegów zespołowych, albowiem wspólna pula wynosiłaby $\frac{2}{3}$ obrotów zespołu, a mianowicie:

a) wspólnie byłyby pokrywane wydatki, których wysokość będzie sięgała 45% obrotu,

b) z pozostałych 55% obrotu — 40%, czyli 22% całego obrotu, szłoby do wspólnej puli,

łącznie zatem wspólność wpływów i wydatków sięgałaby 67%, a tylko 33% całego obrotu wpływałoby na indywidualne konta poszczególnych adwokatów.

Ad 2.

Pobierany dotychczas 20% narzut na koszty administracyjne zespołów nie wystarcza na pokrycie obiecanych kosztów, wynoszących około 25% obrotu. Realizacja nowych zasad pracy zespołów i związane z tym nowe obciążenia finansowe (składki na ubezpieczenie społeczne, wypłata wynagrodzeń za czas choroby i urlopu) spowodują prawie dwukrotny wzrost kosztów administracyjnych, których wysokość znacznie przekroczy 40% obrotu. W tych warunkach pozostawienie narzutu na koszty w dotychczasowej wysokości równałoby się obniżce realnych wynagrodzeń adwokackich o 27% (przy 100 zł obrotu odchodzi obecnie 25 zł na koszty, pozostaje zaś 75 zł na wynagrodzenie, natomiast według nowych zasad ze 100 zł obrotu odejdzie 45 zł na koszty, pozostanie zaś 55 zł na wynagrodzenie; stosunek 75 zł do 55 zł równa się stosunkowi 100% do 75%). Takie zmniejszenie funduszu płac w zespołach adwokackich o 27% nie miałyby uzasadnienia, zwłaszcza przy wzięciu pod uwagę, że przeciętne wynagrodzenie adwokata w zespole nie jest wysokie (w skali krajowej poniżej 3 000 zł miesięcznie, a w niektórych izbach adwokackich niewiele powyżej 2 000 zł). W tych okolicznościach konieczne jest dostosowanie wysokości pobieranego narzutu do faktycznej wysokości tych kosztów.

Ad 3.

Sprawa wynagrodzenia za obrony z urzędu będzie w znacznej mierze załatwiona przez równy udział wszystkich adwokatów w części dochodu zespołu (40% wg projektu NRA, 2 000 zł wg projektu Ministerstwa).

Nowe przepisy, zapewniające każdemu adwokatowi pewien udział w dochodzie zespołu (określony na podstawie bądź procentowej, bądź cyfrowej), niewątpliwie zmniejszą w pewnym stopniu dolegliwości finansowe związane z obronami z urzędu. O ile bowiem według stanu dotychczasowego adwokat obciążony kilkoma sprawami z urzędu może w danym miesiącu wypracować na swoją rzecz tylko znikomą kwotę zarobku za sprawy z wyboru, o tyle ten sam adwokat według nowego systemu będzie w znacznie lepszej sytuacji, gdyż otrzyma ustalony równy udział w dochodzie zespołu.

Dodatkowo trzeba podkreślić, że gdyby przyjąć zasadę uwzględniania obron z urzędu przy obliczaniu podstaw wynagrodzeń, to wówczas w poszczególnych zespołach mogłyby powstać obciążenia będące dla zespołu zbyt wielkim ciężarem.

3. ODWOŁANIA DO NACZELNEJ RADY ADWOKACKIEJ OD UCHWAŁ RAD ADWOKACKICH POWZIĘTYCH W DRUGIEJ INSTANCJI — JEŚLI NIE ZOSTAŁY ROZPATRZONE PRZED DN. 1. I. 1964 R. — PODLEGAJĄ ODRZUCENIU ZGODNIE Z ART. 45 UST. 1 U. O U. A. Z 1963 R.

(uchwała Wydziału Wykonawczego Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 17.I.1964 r.)

Wydział Wykonawczy Naczelnej Rady Adwokackiej, po rozpoznaniu sprawy z odwołania Zespołu Adwokackiego Nr 2 w W. od uchwały Rady Adwokackiej w A z dnia 28 listopada 1963 r. w kwestii włączenia adw. X do składu osobowego tego Zespołu,

postanowił:

odwołanie Zespołu Adwokackiego Nr 2 w W. odrzucić.

Uzasadnienie

Po złożeniu egzaminu adwokackiego adw. X został uchwałą Rady Adwokackiej w A z dn. 28. VI. 1963 r. wpisany na listę adwokatów Izby w A z siedzibą w W.

Wniosek adw. X o przyjęcie go do Zespołu Adwokackiego Nr 2 w W. Zespół ten załatwił odmownie.

Na skutek odwołania adw. X Rada Adwokacka w A uchwałą z 28. XI. 1963 r. postanowiła włączyć tegoż adw. X do składu osobowego Zespołu Adwokackiego Nr 2 w W.

Powyższą uchwałą Rady skarży Zespół Adwokacki Nr 2 w W., podnosząc przede wszystkim, że Zespół został zorganizowany (po secesji z Zespołu Nr 1) dopiero w połowie 1963 r., w związku z czym ma on nie ustabilizowaną jeszcze klientelę i znacznie mniejsze wpływy niż Zespół Nr 1, który z tego względu ma większe i lepsze możliwości zatrudnienia adw. X.

Wydział Wykonawczy zważył, co następuje:

Według art. 45 ust. 1 ustawy o ustroju adwokatury z dnia 19 grudnia 1963 r. (Dz.U. Nr 57, poz. 309) odwołanie do Naczelnej Rady Adwokackiej jest dopuszczalne tylko od uchwały, którą podjęła rada adwokacka w pierwszej instancji. Wynika stąd *a contrario* niedopuszczalność odwołania do Naczelnej Rady Adwokackiej od uchwał podjętych przez radę adwokacką w drugiej instancji.

Uchwała Rady Adwokackiej w niniejszej sprawie zapadła w trybie odwołania od uchwały zespołu adwokackiego, a więc w drugiej instancji, wobec czego dalszy tok instancji do Naczelnej Rady Adwokackiej jest — zgodnie z powołanym art. 45 ust. 1 ustawy o u.a. — niedopuszczalny. Przepis ten obowiązuje od dnia 1 stycznia 1964 r. stosownie do art. 116 u.o u.a., wobec czego odwołanie rozpatrywane po tej dacie podlega odrzuceniu, jako niedopuszczalne.

Bez znaczenia dla przedstawionego stanu prawnego jest okoliczność, że zaskarżona uchwała Rady Adwokackiej zapadła lub że odwołanie od tej uchwały zostało wniesione — jeszcze pod rządem ustawy o u.a. z 1950 r., która w art. 25 ust. 2 dopuszczała odwołanie do Naczelnej Rady Adwokackiej od uchwały rady adwokackiej niezależnie od tego, czy uchwała ta zapadła w pierwszej, czy też w drugiej instancji. Nowa ustawa o u.a. nie zawiera przepisu przejściowego, który by pozwalał na stosowanie przepisów dawnej ustawy w toku instancji do spraw wszczętych, a nie zakończonych pod rządem tej dawnej ustawy. Toteż Naczelna Rada Adwokacka, rozpatrując odwołanie w dniu 17 stycznia 1964 r., a więc po dniu wejścia w życie nowej ustawy, była związana przepisem art. 45 ust. 1 nowej ustawy o u.a.

Nie zmienia stanu prawnego w tym punkcie okoliczność, że do dnia 31 stycznia 1964 r. cbowiązuje jeszcze rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 31 marca 1958 r. w sprawie zespołów adwokackich (Dz.U. Nr 22, poz. 95). Według § 12 ust. 2 tego rozporządzenia uchwały rady adwokackiej rozstrzygające odwołania od uchwał zebrania zespołu ulegają zaskarżeniu „na zasadach ogólnych”. Zasady ogólne w tym względzie ustala ustawa o u.a. Do dnia 31 grudnia 1963 r. zasadą ogólną ustaloną w art. 25 ust. 2 dawnej ustawy o u.a. była dopuszczalność zaskarżenia do Naczelnej Rady Adwokackiej uchwały rady adwokackiej, która rozstrzygała odwołanie od uchwały zebrania zespołu

adwokackiego. Obecnie pod rządem nowej ustawy o u.a. obowiązuje w myśl art. 26 ust. 1 i art. 45 ust. 1 zasada, że od uchwały zebrania zespołu adwokackiego przysługuje tylko odwołanie do rady adwokackiej jako drugiej instancji z wyłączeniem dopuszczalności dalszego toku instancji do Naczelnej Rady Adwokackiej, co nie narusza uprawnień Naczelnej Rady Adwokackiej do uchylania z urzędu wszelkich uchwał rad adwokackich, jeżeli są sprzeczne z prawem lub interesem społecznym (art. 60 ust. 1).

4. OBOWIĄZEK ADWOKATÓW — RADCÓW PRAWNYCH DO WYSTĘPOWANIA NA ROZPRAWACH SĄDOWYCH W TOGACH

(uchwała Wydziału Wykonawczego Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 17.I.1964 r.)

Wydział Wykonawczy Naczelnej Rady Adwokackiej, po rozpoznaniu pytania adwokata S., czy utrzymany jest nadal obowiązek adwokatów-radców prawnych do występowania na rozprawach sądowych w togach,

postanowił

wyjaśnić, że na adwokatów będących radcami prawnymi po wejściu w życie u. o u.a. z 19.XII.1963 r. ciąży nadal obowiązek występowania w togach na rozprawach sądowych, na których reprezentują zastępowane przez siebie instytucje.

Uzasadnienie

W uchwale z dnia 21 września 1962 r. Wydział Wykonawczy NRA wyjaśnił już, że obowiązek występowania na rozprawach sądowych w togach dotyczy wszystkich adwokatów, albowiem obowiązujące w sprawie stroju urzędowego adwokatów przepisy, m.in. zarządzenie Ministra Sprawiedliwości z 30. XII. 1955 r. A. 6810/55, nie wprowadzają żadnych rozróżnień pomiędzy adwokatami wykonującymi praktykę a adwokatami występującymi w imieniu instytucji, których są radcami prawnymi, wobec czego obowiązek występowania w togach spoczywa na adwokatów także wówczas, gdy reprezentują oni instytucje, których są radcami prawnymi.

Ten stan rzeczy nie uległ w tym względzie zmianie po wejściu w życie ustawy z 19. XII. 1963 r. o u.a., której przepisy (art. 70) stanowią, że adwokaci pełniący obowiązki radców prawnych pozostają na liście adwokatów. Okoliczność, że w świetle przepisów cytowanej ustawy adwokaci nie mogą łączyć wykonywania praktyki z pełnieniem funkcji radcy prawnego, nie ma znaczenia dla obowiązku noszenia przez adwokatów stroju urzędowego podczas rozpraw sądowych.

5. WYTYCZNE W SPRAWIE INTERPRETACJI PRZEPISÓW U. O U.A. I ROZPORZĄDZENIU O ZESPOŁACH ADWOKACKICH

(uchwała Wydziału Wykonawczego Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 25 stycznia 1964 r.)

Celem wyjaśnienia nasuwających się wątpliwości związanych ze stosowaniem przepisów ustawy o u.a. z 19. XII. 1963 r. i rozporządzenia o zespołach adwokackich z 28. XII. 1963 r. oraz dla skoordynowania działalności wojewódzkich rad

adwokackich — Naczelna Rada Adwokacka uchwałą z dn. 25. I. 1964 r., powziętą w trybie art. 55 ust. 1 pkt 4 u.o u.a. z dnia 19. XII. 1963 r., ustala, co następuje:

1) Radcowie prawni nie mogą wykonywać zawodu adwokata

Art. 70 ustawy stanowi, że osoby wpisane na listę adwokatów, zajmujące stanowiska radcy prawnego, pozostają na liście adwokatów, ale w tym czasie nie mogą wykonywać zawodu adwokata.

Przepis ten pozostaje w ścisłym związku z przepisem art. 3 ustawy, który stwierdza, że zawód adwokata wykonuje się w zespole lub w społecznym biurze pomocy prawnej, a w okresie przejściowym także w indywidualnej kancelarii, co wynika wyraźnie z przepisów art. 110 ust. 1 ustawy.

Adwokat, który zajmuje stanowisko radcy prawnego, musi więc zlikwidować kancelarię indywidualną, jeżeli prowadził ją dotychczas, albo wystąpić z zespołu, jeżeli był członkiem zespołu.

Adwokat, który przed 1. I. 1964 r. był członkiem zespołu i radcą prawnym, a po wejściu w życie ustawy z 19. XII. 1963 r. pozostaje radcą prawnym — obowiązany jest złożyć do zespołu adwokackiego wniosek o zwolnienie go z zespołu bez zachowania terminu 3-miesięcznego wypowiedzenia. Zleca się zespołom adwokackim, aby wnioski takie rozpatrywały bez zwłoki i wyrażały zgodę na wystąpienie z zespołu adwokatów-radców prawnych ze skutkiem natychmiastowym, tj. bez 3-miesięcznego okresu wypowiedzenia.

Uchwały zespołów adwokackich odmawiające w takich wypadkach zgody na skrócenie okresu wypowiedzenia powinny być z urzędu uchylane przez rady adwokackie.

Rady adwokackie na mocy przepisów art. 1 ust. 2 i art. 43 ustawy powinny sprawdzić, czy adwokaci, którzy dotychczas wykonywali zajęcie radcy prawnego, a nie zaprzestali wykonywać zawodu adwokata, nie pełnią po 1. I. 1964 r. czynności radcy prawnego.

2) Radca prawny nie jest uprawniony do zabierania akt z zespołu

Adwokat występujący z zespołu celem objęcia radcostw prawnych rezygnuje z wykonywania praktyki, nie ma więc także prawa ani zabrania z zespołu akt prowadzonych przez siebie spraw, ani też dalszego prowadzenia tych spraw.

Obowiązujący do dnia 1. II. 1964 r. § 17 ust. 3 rozporządzenia z dnia 31. III. 1958 r. w sprawie zespołów adwokackich, zezwalający na zabranie akt przez adwokata występującego z zespołu, dotyczy tylko tych wypadków, gdy adwokat ma możliwość kontynuowania spraw, np. w razie przejścia do innego zespołu. Natomiast powołany wyżej § 17 ust. 3 nie obowiązuje w stosunku do adwokatów przechodzących na radcostwa, a zatem rezygnujących z dalszego prowadzenia spraw rozpoczętych w zespole.

3) Ustanowienie zastępców dla adwokatów sprawujących funkcje radców prawnych

Adwokat, który prowadził kancelarię indywidualną, a po 1. I. 1964 r. pozostał radcą prawnym, powinien niezwłocznie zawiadomić o tym radę adwokacką.

Rada adwokacka ustanowi jego zastępcę na zasadzie art. 112 ust. 2 u. o u.a.

W myśl przepisów art. 21 ustawy, dla członka zespołu, który wystąpił z zespo-

lu wobec pełnienia funkcji radcy prawnego, zastępcę wyznacza z urzędu kierownik zespołu.

Wyznaczenie zastępcy następuje w formie pisemnej, przy czym zastępca może udzielać substytucji w przejętych sprawach innym członkom zespołu za zgodą kierownika zespołu (art. 21 ust. 1 u. o. u.a.).

4) Zawiadomienie sądów o wystąpieniu z zespołu

Adwokat, który wystąpił z zespołu przed dniem 31. I. 1964 r., obowiązany jest zawiadomić o tym sądy i urzędy we wszystkich prowadzonych sprawach w ciągu 14 dni od daty wystąpienia (§ 17 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 31. III. 1958 r. — Dz.U. Nr 22, poz. 95), wskazując jednocześnie osobę zastępcy wyznaczonego przez kierownika zespołu.

Adwokat, który wystąpił z zespołu po dniu 31. I. 1964 r., powinien złożyć takie zawiadomienie we wszystkich sprawach za pośrednictwem kierownika zespołu (§ 18 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28. XII. 1963 r. — Dz.U. z 1964 r. Nr 1, poz. 4).

5) Wydawanie zaświadczeń dla adwokatów rezygnujących z praktyki

Zaświadczenia dla adwokatów-radców prawnych stwierdzające, że zaprzestali oni wykonywania zawodu adwokata, powinna wydawać rada adwokacka (art. 43 ustawy), która jednocześnie obowiązana jest sprawdzić, czy dla tego adwokata wyznaczony został zastępca.

Ponadto rady adwokackie powinny udzielać wszelkich informacji okręgowym komisjom arbitrażowym oraz przedsiębiorstwom i instytucjom, gdy będą się one zwracały o wyjaśnienia w sprawach radców prawnych.

6) Zakaz występowania radców prawnych z substytucji

Adwokat nie wykonujący zawodu nie może występować z substytucji członków zespołu lub adwokatów prowadzących kancelarie indywidualne (uchwała Wydziału Wykonawczego NRA z dnia 7. IX. 1962 r., „Palestra” nr 10, str. 106-107).

7) Rezygnacja z radcostw prawnych przez adwokatów wykonujących zawód adwokacki

Adwokaci zajmujący radcostwa prawne objęte uchwałą nr 533 Rady Ministrów w sprawie obsługi prawnej (Monitor Polski z 1961 r. Nr 96, poz. 406) powinni byli doprowadzić do rozwiązania umów o pracę w dniu 31. XII. 1963 r., gdyż termin ten był ustalony w § 20 powołanej uchwały.

8) Zasady wypłaty wynagrodzeń w zespołach adwokackich

Należy zwrócić uwagę kierownikom zespołów, że z dniem 1 lutego 1964 r. wchodzi w życie rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 grudnia 1963 r. w sprawie zespołów adwokackich (Dz.U. z 1964 r. Nr 1, poz. 4) i że do czasu wejścia w życie tego rozporządzenia obowiązuje rozporządzenie z 31. III. 1958 r. (Dz.U. Nr 22, poz. 95). W związku z tym rozliczenie wynagrodzenia za miesiąc styczeń 1964 r., choćby wypłata za ten okres miała miejsce po dniu 1 lutego 1964 r., następuje według dotychczasowych zasad, to jest zgodnie z rozporządzeniem z 31. III. 1958 r.

Rady adwokackie powinny do dnia 15 lutego 1964 r. podjąć uchwałę, o której mowa w § 34 ust. 1 rozporządzenia z 28. XII. 1963 r.

9) Przepisy o wynagrodzeniu za czynności adwokackie

W myśl przepisów art. 114 ust. 2 ustawy o ustroju adwokatury, do czasu wydania nowych przepisów wykonawczych obowiązuje nadal rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 22. IV. 1961 r. w sprawie wynagrodzenia adwokatów za wykonywanie czynności zawodowych (Dz.U. Nr 24, poz. 118).

Wobec wejścia w życie nowego rozporządzenia o zespołach oraz zgodnie z przepisami art. 20 ust. 3 ustawy o u.a. — od 1 lutego 1964 r. zarówno wynagrodzenie adwokata, jak i ryczałt przewidziany w § 8 taksy wpływają na rzecz zespołu jednakże z zarachowaniem — dla celów ewidencyjnych (celem obliczenia udziału w dochodzie zespołu) — na konto adwokata prowadzącego sprawę.

Do ryczałtu przewidzianego w § 8 rozporządzenia z 22. IV. 1961 r. nie wolno doliczać żadnych kosztów dodatkowych.

10) Kierownicy zespołów

Nowe zasady wynagrodzenia kierowników zespołów adwokackich (§ 32 rozporządzenia z 28.XII.1963 r.) obowiązują od 1.II.1964 r. bez potrzeby wypowiedzania dawnych warunków płacy.

Biorąc pod uwagę, że począwszy od 1. I. 1964 r. kadencja kierownika zespołu trwa 3 lata (art. 11 w związku z art. 9 u.o.u.a.) oraz że kierownika zespołu i jego zastępcę powołuje rada adwokacka spośród kandydatów przedstawionych przez zespół (art. 28 u.o. u.a.), zaleca się dokonania wyborów kierowników zespołów dopiero po ukonstytuowaniu się nowych rad adwokackich (art. 113 u.o. u.a.). Wcześniejsze dokonanie wyborów jest niezbędne w razie opróżnienia się stanowiska kierownika zespołu (np. w związku z przejściem na radcostwo).

11) Obliczenie podatku od wynagrodzeń i składki ubezpieczeniowej

Podatek od wynagrodzeń otrzymywanych przez adwokatów pracujących w zespołach należy obliczać według tzw. skali „P”, ustalonej w rozporządzeniu z dnia 3. I. 1953 r. (Dz.U. Nr 1, poz. 1). Naczelna Rada Adwokacka czyni starania, aby do adwokatów pracujących w zespołach zastosować tzw. skalę „O”, stosowaną do pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę.

Przy obliczaniu kosztów zespołu za miesiąc styczeń 1964 r. nie należy obliczać składki za ubezpieczenie społeczne, a to ze względu na nie ustaloną jeszcze wysokość składki oraz nie ustalony termin, od którego składka ta będzie policzona. Należy zwrócić uwagę, że składki na ubezpieczenie społeczne płatne są z dołu od wynagrodzeń za miesiąc ubiegły.

12) Sprawa Funduszu Samopomocy Koleżeńskiej przy NRA

Wobec istniejącego projektu przejęcia przez ZUS aktywów i pasywów FSK przy NRA według stanu istniejącego na dzień 31. XII. 1963 r. — z dniem 1. I. 1964 r. FSK zaprzestał przyznawania nowych zasiłków o charakterze rentowym. Do czasu przejęcia przez ZUS wypłaty zasiłków regulowanych dotychczas przez FSK, Fundusz ten będzie normalnie dokonywał wypłat w dotychczasowej wysokości na rzecz tych osób, którym zasiłki te zostały przyznane przed dniem 1. I. 1964 r.